

דף כט.

עין משפט א

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ב הי"ד

כָּל מִי שִׁירְצָה מִן הַכֹּהֲנִים מִמֶּלֶא מִן הַדָּשָׁן שֶׁהוֹרִידוּ
לְמַטָּה וּמוֹצִיא חוּץ לְעִיר לְשַׁפּוֹף הַדָּשָׁן. וְאִין לְהוֹצֵאת
הַדָּשָׁן לְחוּץ פִּיּוּס אֶלָּא כָּל הָרוֹצֶה. וּמַעוֹלָם לֹא נִתְעַצֵּל
כִּהֵן מְלַהוֹצִיא אֶת הַדָּשָׁן:

עין משפט ב

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ב ה"ב

בְּבִקְרָ עוֹרְכִין עֲצִים טוֹעוֹרְכִין בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ מְעַרְכָּה
גְּדוּלָה שֶׁל אֵשׁ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ו-ה) 'וּבַעַר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן
עֲצִים בְּבִקְרָ בְּבִקְרָ'. וְכֵן מִצְוָה לְהַעֲלוֹת שְׁנֵי גִזְרִים שֶׁל
עֵץ עִם תְּמִיד שֶׁל שַׁחַר יוֹתֵר עַל עֲצֵי הַמְּעַרְכָּה שֶׁנֶּאֱמַר
וּבַעַר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֲצִים בְּבִקְרָ. וְכֵן מוֹסִיפִין שְׁנֵי גִזְרִים
עִם תְּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֲרֵבִים שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא א-ז) 'וְעָרְכוּ
עֲצִים עַל הָאֵשׁ. מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמַדּוֹ שֶׁבְּתִמִּיד שֶׁל בֵּין
הָעֲרֵבִים הַכָּתוּב מְדַבֵּר:

ה. כסף משנה כל מי שירצה מהכהנים ממלא מן הדשן וכו': ומעולם לא נתעצל הכהן מלהוציא את הדשן. בפ"ב דתמיד:

ט. כסף משנה בבקר עורכים עצים וכו'. בפרק שני דתמיד (דף כ"ט): וכן מצוה להעלות וכו' וכן מוסיפים שני גזרים עם תמיד של בין הערבים וכו' עד בכהן אחד. בפרק שני דיומא (דף כ"ו): יליף לה מקראי:

עין משפט ג

הרמב"ם הל' איסורי מזבח פ"ז ה"ג

כָּל הָעֲצִים הַחֲדָשִׁים יְכַשְׂרִים לַמַּעֲרָכָה. וְלֹא הָיוּ מְבִיאִין
מִשָּׁל זֵית וְלֹא מִשָּׁל גֶּפֶן מִשּׁוּם יָשׁוּב אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וּבְאֵלוֹ
הָיוּ רְגִילִין בְּמַרְבִּיּוֹת שֶׁל תְּאֵנָה שֶׁל חֲדָשִׁים שְׂאִינָן
בְּיָשׁוּב. וּבְשָׁל אֶגּוֹז וּבְשָׁל עֵץ שָׁמֶן. וְהַגְזָרִין שֶׁעָשָׂה מִשָּׂה
אִמָּה אֶרְכָן וְאִמָּה רַחֲבָן וְעַבְדָּן כַּמַּחֲק גְּדִישׁ שֶׁל סָאָה
וּכְמוֹתָן עוֹשִׂין לְדוֹרוֹת:

עין משפט ד

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ב ה"ז

כְּשֶׁמְסַדֵּר עֲצֵי מַעֲרָכָה גְּדוּלָה כְּמִסְדְּרָה בְּמִזְרַח הַמִּזְבֵּחַ.
וְיִהְיֶה מְרָאָה שֶׁהִתְחִיל לְסַדֵּר מִן הַמִּזְרָח. וְרוּחַ הַיָּהּ בֵּין
הַגְזָרִים. וְרֵאשֵׁי הַגְזָרִים הַפְּנִימִיִּים הָיוּ נוֹגְעִין בְּדָשָׁן
שֶׁבְּאֲמָצַע הַמִּזְבֵּחַ וְהוּא הַנִּקְרָא תַּפּוּחַ:

עין משפט ה

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ב ה"ח

וְאַחַר שֶׁמְסַדֵּר מַעֲרָכָה גְּדוּלָה לְחֹזֶר וּבּוֹרֵר עֲצֵי תְּאֵנָה

א. כסף משנה כל העצים החדשים כשרים למערכה וכו' עד ובשל עץ שמן. משנה וגמרא בפ' ב' דתמיד (דף כ"ט) ובמקום מה שאמרו בגמרא בתאנה דלא עבדא פירי כתב רבינו תאנה של חרשים כלומר של יערים: והגזרין שעשה משה וכו'. מימרא בזבחים פ' קדשי הקדשים (ס"ב):

ב. כסף משנה כשמסדר עצי מערכה גדולה מסדרה במזרח המזבח. בפ' ב' דתמיד (דף כ"ט) סידר את המערכה גדולה מזרחה. ומ"ש ויהיה מראה שהתחיל לסדר מן המזרח. זה פירוש על מה ששנינו שם וחזיתה מזרחה. ומ"ש וריוח היה בין הגזרים וכו'. שם: כתב הראב"ד כשמסדר עצי המערכה וכו'. א"א זה כתב במקום וחזיתה מזרחה ולא כיון יפה וכו'. ודברי הראב"ד על כל בבא זו אינם מוכרחים. ומה שפירש הראב"ד בתפוח אין נראה כן מדברי רש"י שם ובר"פ גיד הנשה (דף צ'):

ג. כסף משנה ואחר שמסדר מערכה גדולה וכו' עד של לחם הפנים. משנה בפ"ב דתמיד (דף כ"ט) ומייתי לה בגמרא ר"פ קדשי הקדשים (דף נ"ח) ופירש"י עצי תאנה בשל תאנה היו רגילין וטעם אגדה הוא שבו היתה תקנה לאדם הראשון ויעשו להם חגורות. מערכה שניה של קטרת אצל מערכה גדולה היו מסדרים מערכה קטנה ליטול ממנה גחלים

יָפִים וּמְסֹדֵר מְעַרְכָּה שְׁנֵיהָ שֶׁל קְטֹרֶת מְכַנְגֵד קָרֵן
 מְעַרְבִית דְּרוּמִית מְשׁוּכָה מִן הַקָּרֵן כְּלָפֵי צָפוֹן אַרְבַּע
 אַמּוֹת וּבָה כְּמוֹ חֲמֵשׁ סְאִין גְּחָלִים. וּבְשֶׁבֶת עוֹשִׂין בָּהּ
 כְּמוֹ שְׁמוֹנֶה סְאִין גְּחָלִים מְפָנִי שְׁעָלֶיהָ מִקְטִירִין בְּכָל
 שֶׁבֶת שְׁנֵי בְזִיכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לָחֶם הַפָּנִים:

עין משפט ו הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ב ה"ה

מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמָדוּ שְׁזָה שְׁנֵאמַר (ויקרא ו-ב) 'עַל
 מוֹקְדָה עַל הַמְזִבַּח' זֹה מְעַרְכָּה גְּדוּלָה. (ויקרא ו-ב) 'וְאֵשׁ
 הַמְזִבַּח תּוֹקֵד בּוֹ' זֹה מְעַרְכָּה שְׁנֵיהָ שֶׁל קְטֹרֶת. (ויקרא
 ו-ה) 'וְהָאֵשׁ עַל הַמְזִבַּח תּוֹקֵד בּוֹ' זֹה מְעַרְכָּה שְׁלִישִׁית
 שֶׁל קִיּוֹם הָאֵשׁ. אָבֵל אֵיבָרִים וּפְדָרִים שְׁלֵא נִתְאַכְלוּ
 מִבְּעָרֵב נוֹתְנִין אוֹתָן בְּצִדֵי מְעַרְכָּה גְּדוּלָה:

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ד ה"א

כָּל הָעֲבוֹדוֹת הָאֵלוּ שְׁעוֹשִׂין בְּכָל יוֹם בְּפִיִּם מְהִיּוֹ עוֹשִׂין
 אוֹתָן. וְכִיצַד הָיוּ עוֹשִׂין. כָּל כְּהֵנִי בְּתֵי אָבוֹת שֶׁל יוֹם
 נִכְנָסִין לְלִשְׁכַּת הַגְּזִית אַחַר שְׁיַעֲלָה עֲמוּד הַשַּׁחַר

להכניס על מזבח הפנימי ג' קבין לכל בקר וערב להקטיר עליהם קטרת, ובמס' יומא פרק
 טרף בקלפי בסופיה ילפינן מקרא דעל מזבח החיצון צריך להיות מערכה לכך כנגד מערבית
 דרומית של מזבח ומשוך לצד צפון להרחיקו מן הקרן ד' אמות וטעמא מפרש לקמיה וכו'
 באומד חמש סאין גחלים לפי אומד ה' סאין גחלים היו נותנים שם עצים. ובפ' קדשי
 הקדשים מפרש טעמא למה היתה כנגד קרן מערבית דרומית משוך מן הקרן לצד צפון ד'
 אמות גם נתבאר שם למה נותנין שני הבזיכים במערכה של קטרת:

מ. כסף משנה כל העבודות האלו שעושים בכל יום בפייס היו עושים אותם וכיצד היו עושים
 אותם וכו'. בפרק ב' דיומא (דף כ"ד:). ומה שכתב ומלובשים הם בבגדי כהונה. שם
 פלוגתא דר"נ ורב ששת ופסק כרב ששת:

וּמְלַבְּשִׁין הֵן בְּבִגְדֵי כְהֵנָּה. וְהַמְּנֶה שְׁעַל הַפִּסּוֹת עֲמָהֶן
וְהֵן עוֹמְדִין בְּהַקְפָּה וְהַמְּנֶה נוֹטֵל מְצַנְפֶת מֵעַל רֹאשׁוֹ
שֶׁל אֶחָד מֵהֶן וּמְחַזְרָהּ וְהוּא הָאִישׁ שֶׁמִּתְחִילִין לְמִנּוֹת
מִמֶּנּוּ וּמְפִיסִין כְּמוֹ שִׁיתְבָּאָר:

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ו ה"א

סֵדֶר עֲבוֹדוֹת הַתְּמִידוֹת בְּכָל יוֹם כֶּף הוּא **ג**. סָמוּךְ לְעֵלוֹת
הַשַּׁחַר יָבֹוא הַמְּנֶה שְׁעַל הַפִּסּוֹת וַיִּקְיֵשׁ עַל הָעֲזָרָה
וּפּוֹתְחִין לוֹ. וּמְבַלְּשִׁין אֶת כָּל הָעֲזָרָה. וּמְעַמִּידִין עוֹשֵׂי
חֲבִיתִין לַעֲשׂוֹת הַחֲבִיתִין. וְכָל הַכְּהֹנִים שֶׁשָּׁם כְּבָר טָבְלוּ
קֹדֶם שֶׁיָּבֹוא הַמְּנֶה וְלָבְשוּ בִּגְדֵי כְהֵנָּה. וַיָּבֹואוּ וַיַּעֲמִדוּ
בְּלִשְׁכַּת הַגְּזִית. וַיְפִיסוּ פִּיס רֹאשׁוֹן וְשֵׁנִי וַיִּזְכֶּה כָּל אֶחָד
בְּמִלְאָכָתוֹ כְּמוֹ שִׁבְאָרְנוֹ. וּמִתְחִיל זֶה שְׁזָכָה בְּתַרוּמַת
הַדָּשָׁן וְתוֹרֵם עַל הַסֵּדֶר שֶׁאֲמַרְנוֹ. וְאַחַר כֶּף מְסִדֵּר מְעַרְכָּה
גְּדוּלָּה. וְאַחַר כֶּף מְסִדֵּר מְעַרְכָּה שְׁנִיָּה. וְאַחַר כֶּף מְעֵלָה
שְׁנֵי גִזְרֵי עֲצִים וּמְנִיחֵן עַל מְעַרְכָּה גְּדוּלָּה לְהַרְבוֹת הָאֵשׁ.
וְאַחַר כֶּף נִכְנָסִין לְלִשְׁכַּת הַכִּלִּים וּמוֹצִיאִין כָּל כְּלֵי הַשָּׁרֵת
הַצָּרִיכִין לָהֶן כָּל הַיּוֹם. וּמְשַׁקִּין אֶת הַתְּמִיד מִים וְזֶה
שְׁזָכָה בְּשַׁחֲטוֹ מוֹשְׁכוֹ לְבֵית הַמִּטְבָּחִים. וְהוֹלְכִין אַחֲרָיו
הַכְּהֹנִים שְׁזָכוּ לְהַעֲלוֹת הָאֵיבָרִים וְשׁוֹהִין שָׁם עַד

ג. כסף משנה סדר עבודות התמידות בכל יום כך הוא וכו'. בפ"ק דתמיד (דף כ"ו). ומה שכתב ואחר כך מסדר מערכה גדולה וכו'. שם בפרק ב' (דף כ"ט): ומ"ש ואח"כ נכנסין ללשכת הכלים כו' עד השני שזכה בדישון המנורה. שם בפ"ג (דף ל'):

שְׁפוֹתַיִן שֶׁר הֵיכָל הַגָּדוֹל. וּבִשְׁעַת פְּתִיחַת הַשַּׁעַר
 שׁוֹחֲטִין אֶת הַתָּמִיד. וְאַחַר כֵּן נִכְנָסִין לְהֵיכָל שְׁנֵי כְהֹנִים.
 הָאֶחָד שֹׁזֵבֵה בְדִשׁוֹן הַמְזֻבָּח הַפְּנִימִי וְהַשֵּׁנִי שֹׁזֵבֵה בְדִשׁוֹן
 הַמְּנֹרָה:

דף כט:

עין משפט א

הרמב"ם הל' בלי המקדש פ"ז הט"ז

זֶה שֶׁעַל הַפְּרֻכָּת מְמַנָּה עַל כָּל אוֹרְגֵי הַפְּרֻכּוֹת וְהַרוֹקְמִין
 בָּהֶן שִׁיְהִיו מוֹכְנוֹת לְהֵיכָל וְלִשְׁעָרִים. וְשְׁתֵּי פְּרֻכּוֹת הָיוּ
 עוֹשִׂין בְּכָל שָׁנָה לְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ לְקֹדֶשׁ הַקֹּדָשִׁים.
 וְחוּטֵי הַפְּרֻכָּת כְּפוּלִין שִׁשָּׁה שִׁשָּׁה. וְאַרְבָּעָה מִיָּנִין הָיוּ
 בָּהֶן שֵׁשׁ וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי. וְכָל אֶחָד מֵהֶן
 כְּפוּל שִׁשָּׁה הָרִי אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים חוּטִין. וְטַפַּח הָיָה עֲבִיָּה
 וְעַל שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים (נִירִין הֵיטָה נְאֻרָּגַת אֲרָכָה אַרְבָּעִים
 אַמָּה וְרַחְבָּה עֶשְׂרִים אַמָּה:

ט. ויש בספרי רבינו חסרון וכך צריך להגיה ושתי פרוכות היו עושים בכל שנה
 להבדיל בין הקדש לקדש הקדשים והוא משנה בפרק בתרא דשקלים (דף י"א
 ע"א): ומ"ש וחוטוי הפרוכת כפולים ששה וכו' עד הרי כ"ד חוטים. שם ובפרק בא לו (דף
 ע"ב). ומ"ש וטפח היה עביה וכו' עד עשרים אמה. בפרק בתרא דשקלים: